

andre lærde Skoler. Ifølge den Begunstigelse, som er tilstaaet Disciple fra Grønland og Færøerne, ville de kunne erholde fri Undervisning strax i de lærde Skoler, og, naar de have været Gratister et halvt Aar eller endogsaa tidligere, naar særegne Omstændigheder tale derfor, ville de kunne erholde Stipendier. En saadan Bestemmelse er det nu, der er foreslaaet med Hensyn til de bornholmske Disciple, at de, i Righed med Disciplene fra Grønland og Færøerne, skulle kunne blive frit underviste strax, og senere, efter en kortere Frist end andre Disciple, erholde Stipendier. Forslaget under Nr. 9 er en nødvendig Redaktionsforandring, hvorom der Intet er at bemærke.

Osternann: Jeg har ikke kunnet tiltræde det Forslag, som er opført under Nr. 6, nemlig at det andet Stykke af § 9 skulde udgaae, og at der skulde ske en anden Tilføjning til Slutningen af § 6. Det er med stor Uvillie, at jeg reiser mig for at motivere, hvorfor jeg seer mig nødsaget til at holde fast paa det Forslag, som Comiteen tidligere har tiltraadt, og som Forsamlingen med en temmelig stor Majoritet har antaget sidst, det er med stor Uvillie, siger jeg, at jeg motiverer det, fordi jeg meget nødt vil opfordre Forsamlingen til at beslutte Forholdsregler, om hvilke jeg veed, at de ere den øverste Bestyrelse imod, og det af den Grund, at jeg troer, at der i det Hele kommer meget lidet ud af at paatvinge en Administration Brugen af Forholdsregler, til hvilke den selv ingen Tillid har. Imidlertid, jeg er absolut nødt til at gjøre det. Jeg kan ikke slutte mig til det Forslag, der her er stillet, og jeg har paa den anden Side som Minoritet i Comiteen ikke kunnet fremme det Forslag, jeg nu havde ønsket at frembringe her i Thinget, nemlig at man holdt sig til Kultusministerens oprindelige Forslag.

Forskjellen mellem min Indstilling og Comiteens er følgende. Jeg anseer det for aldeles nødvendigt, at de Disciple, der have modtaget Undervisning i Rønne Skole, ved Afgangen ogsaa der blive examinerede, og derfra kunne udgaae med et Brevs for deres Modenhed og saaledes begjære sig optagne uden Prøve i hvilken som helst af Landets udvidede Skolers Afgangsklasser, hvortil Comiteens Minoritet

mener, at denne Prøve meget godt kan afholdes i den lærde Skole, som Discipelen agter fremtidig at frekventere. Jeg skal nu foreløbig bemærke, at naar det i Begyndelsen af Comiteens Forslag hedder, at „de Disciple, der have gjenemgaaet Rønne Skole og bestaaet i første Deel af Afgangsexamen ved en lærd Skole,“ saa er dette ligesom principstridigt med det, der for Tiden er vedtaget i vorre Skoler, idet det nemlig er Tilfældet i alle disse, at det er Skolen selv, der afholder sin Examen. Det er ikke nogen Autoritet udenfor Skolen, der gjør det, men det er de samme Lærere, der have undervist Disciplene i Skolen, der skulle examinere. Men jeg skjønner ikke, at der med Hensyn til den første Deel af Afgangsexamen kan være den allermindste Tvivl om, at Lærerne ved Rønne Skole ere ligesaa beføjede til og ligesaa godt kunne afholde denne Examen, som Lærerne ved hvilken som helst anden af Landets udvidede Skoler, og jeg seer derfor ikke, hvorfor man her skal bryde Principet. Men vanskeligere kan det maaskee være med Hensyn til de øvrige Fag, til de Fag nemlig, der først afsluttes 2 Aar tidligere i de udvidede Skolers 7de Klasse; men jeg skal dog med Hensyn dertil bemærke, at hele Undervisningen ved Rønne Skole staaer ligesaa vel som Undervisningen i de øvrige af Landets lærde Skoler under Ministeriets Control, og jeg seer derfor virkelig ikke nogen Grund til, at Ministeriet ikke skulde kunne ad administrativt Vel give visse Forskrifter, hvormed der kunde gives nogen Bestryggelse for, at ikke aldeles umodne Personer fra Rønne kom over i de udvidede Skoler. Jeg kan ikke nægte, at det ogsaa forekommer mig unaturligt, om man vilde lægge større Vægt paa den flygtige Prøve, som en Discipel, der skal træde ind i en ny Skole, underkaster sig der, end paa den Dom, han medbringer fra Lærere, der i en længere Tid have beskæftiget sig med ham; jeg skulde dog troe, at det sidste Bidnesbyrd er noget mere begrundet end hiin Prøve. Men Hovedsagen er, at jeg ikke vil udsætte de unge Mennesker for, naar de indtil det 16de Aar have været undervisteovre i Rønne Skole, at de da, naar de komme med den sikre Forventning at blive optagne i den af de udvidede Skoler, hvortil de henvende sig,